

Закарпатські парламентарі клопочуть не звужувати конституційні права нацменшин

Зокрема, на навчання рідною мовою при модернізації законодавства в сфері освіти.

Про це депутати обласної ради нагадали, ухваливши відповідне рішення на своєму другому пленарному засіданні п'ятої сесії «Про Звернення Закарпатської обласної ради щодо внесення пропозицій до окремих статей до законопроекту «Про освіту» № 3491-д», яке скерували до Президента України Порошенка П. О. та Прем'єр-міністра України Гройсмана В. Б.

У документі зазначається: «Ми, депутати Закарпатської обласної ради, звертаємося до Вас з проханням не допустити звуження змісту та обсягу конституційного права осіб, які належать до національних меншин, на навчання рідною мовою при модернізації законодавства в сфері освіти.

Наше занепокоєння пов'язане із повідомленням, яке з'явилося на офіційному сайті Міністерства освіти та науки України 19 жовтня 2016 року, про те, що Міністерство разом зі громадськими активістами дійшли згоди щодо змісту поправок до статті 7 законопроекту «Про освіту» №3491-д. Однією з таких поправок є нова редакція абзацу 2 частини 1 та нова редакція частини 4 статті 7 вказаного законопроекту, а саме:

Норми проекту 3491-д	Пропоновані норми
Стаття 7. Мова освіти	Стаття 7. Мова освіти
Особам, які належать до національних меншин, забезпечується право на навчання рідною мовою чи на вивчення рідної мови у державних і комунальних закладах освіти.	Особи, що належать до національних меншин і корінних народів, мають право на навчання рідною мовою поряд з українською мовою у державних і комунальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти у місцях компактного проживання таких осіб. Особи, що належать до національних меншин і корінних народів, мають право на вивчення рідної мови у державних і комунальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти або через національно-культурні товариства.
4. Заклади освіти відповідно до освітньої програми можуть здійснювати освітній процес двома і більше мовами (державною мовою, а також мовами національних меншин, іншими мовами), викладати одну чи кілька дисциплін англійською та/або	4. Заклади освіти відповідно до освітньої програми можуть здійснювати освітній процес двома та більше мовами – державною мовою, а також однією або кількома офіційними мовами Європейського Союзу.

іншими мовами.

Завдяки цим пропозиціям профільного міністерства та громадськості, мови національних меншин фактично будуть прирівняні в статусі до іноземних мов. Гарантоване Конституцією України право громадян, які належать до національних меншин на навчання рідною мовою суттєво обмежуються такими умовами: тільки поряд з українською мовою та тільки у місцях компактного проживання відповідної меншини, а також лише на рівні закладів дошкільної і загальної середньої освіти. Включення таких правових норм в законопроект, який в цілому є досить якісним і прогресивним, означає великий крок назад у сфері прав національних меншин та серйозно порушує їхнє право на навчання рідною мовою.

Звертаємо увагу на те, що забезпечення навчання рідною мовою є конституційним обов'язком держави. Адже відповідно до статті 10 Конституції України в Україні гарантується вільний розвиток, використання і захист російської, інших мов національних меншин України. У статті 53 Основного Закону України встановлено, що громадянам, які належать до національних меншин, відповідно до закону гарантується право на навчання рідною мовою чи на вивчення рідної мови. У статті 6 Закону України «Про національні меншини в Україні» також передбачено, що держава гарантує всім національним меншинам права на національно-культурну автономію: користування і навчання рідною мовою чи вивчення рідної мови. Крім того, Україна взяла на зобов'язання забезпечити навчання своїй рідній мові чи своєю рідною мовою на всіх рівнях навчання у низці двосторонніх міжнародних договорах.

З огляду на це, вважаємо, що прийняття вказаних поправок до законопроекту «Про освіту» №3491-д та направлення їх на розгляд Верховної Ради України є неприпустимим, оскільки це може призвести до порушення статті 64 Конституції України в якій визначено, що конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, входять у суперечність з міжнародно-правовим зобов'язанням України в сфері захисту прав і свобод людини в цілому, а також таких недостатньо захищених груп населення, якими є представники національних та мовних меншин зокрема».

Даним зверненням депутати висловили своє занепокоєння і попросили зробити все необхідне для того, щоб згадані вище пропозиції, які порушують конституційні права і свободи громадян України, піддають небезпеці авторитет нашої держави на міжнародній арені, викликають сумніви щодо задекларованих Україною євроінтеграційних прагнень, реалізація яких неможлива у разі порушення прав людини, - не були включені до Закону України «Про освіту».

Прес-служба Закарпатської облради